

بنام خدا

دانشکده مجازی و قطب علمی آموزش الکترونیکی پیشرفته در علوم پزشکی

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

طرح درس « اقدامات بهداشتی و کمک های اولیه در شرایط اضطراری »

سال تحصیلی: ۱۴۰۲-۱۴۰۳	تاریخ ارائه درس: نیمسال دوم ۱۴۰۲
نوع درس: ۲ نظری و عملی	
دانشکده: بهداشت	مقطع/ارشته: کارشناسی بهداشت عمومی
نام مدرس: دکتر حسن هاشمی	نام دانشجو: ۲۵
نام درس(واحد): اقدامات بهداشتی و کمک های اولیه در شرایط اضطراری	مدت کلاس: ۹۰ دقیقه
ترم: ۶	
h_hashemi@sums.ac.ir	

جلسه : اول

اهداف : معرفی سرفصل درس، نحوه ارائه و ارزشیابی

شناختی:

دانشجو باید بتواند:

- با سرفصل درس، نحوه ارائه، مطالعه درس و نحوه ارزشیابی آشنا شود.
- منابع مهم درس برای مطالعه را بشناسد.
- اهمیت و کاربرد درس در رشته خود را بخوبی معرفی نماید.
- عناوین مرتبط با درس جهت ارائه سمینار را انتخاب کند.

مهارتی:

- دانشجو مهارت ارائه خدمات بهداشتی در بحرانها را داشته باشد.

نگرشی:

- اهمیت بهداشت و درمان اضطراری در بحرانها جامعه را بخوبی درک کند.

روش تدریس

حضور: Interactive Lecturing	مجازی:
نحوه تعامل استاد و دانشجو: پرسش و پاسخ، تفکر انتقادی	
ارزیابی تکوینی: ارزیابی مشارکت فعال دانشجو در بحثها	
ارزشیابی تکمیلی: ارائه تکالیف، جستجوی مباحث تکمیلی	
جلسه : دوم	
اهداف : تعریف بلا، انواع آن، اثرات بلایا بر سلامت عمومی	
شناختی:	
دانشجو باید بتواند:	

- بلا را تعریف کند. انواع آن را نام ببرد. اثرات بلایا بر سلامت عمومی را تشریح کند.
- سازمانهای مسئول در مدیریت بلایا را نام برده و نقش آنها را شرح دهد.
- چرخه مدیریت بحران را تحلیل کند.

مهارتی:

- دانشجو مهارت سناریونویسی در بحران را داشته باشد.

نگرشی:

- اهمیت تقسیم وظایف در مدیریت بحران را درک کند.

روش تدریس

حضوری: Interactive lecturing, Problem based Learning	مجازی: نمایش فیلم
نحوه تعامل استاد و دانشجو: پرسش و پاسخ، تفکر انتقادی	
ارزیابی تکوینی: ارزیابی مشارکت فعال دانشجو در بحثها	
ارزشیابی تکمیلی: ارائه تکالیف، جستجوی مباحث تکمیلی	

جلسه : سوم

اهداف : آشنایی با پروژه اسفیر و کاربرد آن در بحرانها

شناختی:

دانشجو باید بتواند:

- تعریف و اهداف پروژه اسفیر را شرح دهد.
- نحوه استفاده از کتاب اسفیر را تشریح کند.

مهارتی:

- با تقویت کار تیمی، مطابق با کتاب اسفیر در بحرانها خدمت رسانی کند.

نگرشی:

- با حفظ کرامت انسانی افراد و تقویت شایستگی های فرهنگی خود به افراد آسیب دیده در بلایا خدمت رسانی کند.

روش تدریس

حضوری: سخنرانی، ارائه تعاملی	مجازی: نمایش فیلم
نحوه تعامل استاد و دانشجو: پرسش و پاسخ، تفکر انتقادی	
ارزیابی تکوینی: ارزیابی مشارکت فعال دانشجو در بحثها	
ارزشیابی تکمیلی: ارائه تکالیف، جستجوی مباحث تکمیلی	

جلسه : چهارم

اهداف : نحوه آموزش بهداشت و جلب مشارکت بازماندگان در مدیریت بحران ، آمادگیهای بهداشتی قبل، حین و پس از وقوع بلایا ها

شناختی:

دانشجو باید بتواند:

- آمادگیهای بهداشتی قبل از وقوع انواع بحرانها را شرح دهد.
- نحوه امداد و نجات در انواع بحرانها را توضیح دهد.
- آمادگیهای بهداشتی بعد از وقوع انواع بحرانها را شرح دهد.

مهارتی:

- مهارت جلب مشارکت سازنده مردم بلا دیده در خدمت رسانی را داشته باشد.

نگرشی:

- اهمیت فازهای مختلف و زمان طلایی امدادرسانی را درک کند.
- با حداقل نیازهای افراد بلا دیده با حفظ کرامت انسانی آشنا شود.
- استانداردهای کمک های بشر دوستانه در بحران را فراگیرد.

روش تدریس

حضور: سخنرانی، ارائه تعاملی	مجازی: نمایش فیلم
نحوه تعامل استاد و دانشجو: پرسش و پاسخ، تفکر انتقادی	
ارزیابی تکوینی: ارزیابی مشارکت فعال دانشجو در بحثها	
ارزشیابی تکمیلی: ارائه تکالیف، جستجوی مباحث تکمیلی	

جلسه : پنجم

اهداف : نحوه ارزیابی محیط بلازده، معرفی چک لیستهای کاربردی

شناختی:

دانشجو باید بتواند:

- کنترل بیماریهای واگیر در بلایا را شرح دهد.
- مشکلات بهداشت محیط در بلایا را شناسایی و ارزیابی نماید.

مهارتی:

- با استفاده از چک لیستها قادر به ارزیابی بهداشتی محیط بلازده باشد.
- مهارت مداخلات بهداشتی در بحران و بلایا را کسب کند.

نگرشی:

- با کنترل شرایط محیط، مانع وقوع بلایای ثانویه شود.

روش تدریس

حضور: سخنرانی، ارائه تعاملی	مجازی: نمایش فیلم
نحوه تعامل استاد و دانشجو: پرسش و پاسخ، تفکر انتقادی	
ارزیابی تکوینی: ارزیابی مشارکت فعال دانشجو در بحثها	
ارزشیابی تکمیلی: ارائه تکالیف، جستجوی مباحث تکمیلی	

جلسه : ششم

اهداف : انواع پناهگاهها و نحوه اسکان آوارگان

شناختی:

دانشجو باید بتواند:

- انواع پناهگاهها و نحوه اسکان آوارگان را نام ببرد.
- نحوه تامین آب و غذای سالم، دفع بهداشتی فاضلاب و پسماند در بلایا
- تحلیل اقدامات بهداشتی در زلزله بم

مهارتی:

- مهارت انتخاب روش مناسب برای بهسازی محیط را داشته باشد.

نگرشی:

- درس آموزی از بحرانهای قبلی در ارائه خدمات داشته باشد.

روش تدریس

حضوری: سخنرانی، نمایش فیلم	مجازی: نمایش فیلم و انیمیشن
نحوه تعامل استاد و دانشجو: پرسش و پاسخ	
ارزیابی تکوینی: ارزیابی مشارکت فعال دانشجو در بحثها	
ارزشیابی تکمیلی: ارائه تکالیف، جستجوی مباحث تکمیلی	

جلسه : هفتم

- اهداف : کنترل بیماریهای واگیر در بلایا

شناختی:

دانشجو باید بتواند:

- اقدامات بهداشتی پیشگیری از طغیانهای منتقله از آب و غذا پس از وقوع بلایا را شرح دهد.
- کنترل کیفی آب و بهسازی آن را شرح دهد.
- نکات بهداشت مواد غذایی در بحران را توضیح دهد.
- بیماریهای منتقله از آب و غذا را توضیح دهد.

مهارتی:

- دانشجو مهارت مداخلات بهداشتی در بحران را داشته باشد.

نگرشی:

- روحیه کار تیمی در بحران داشته باشد.

روش تدریس

حضوری: سخنرانی، ارائه تعاملی	مجازی: نمایش فیلم و انیمیشن
نحوه تعامل استاد و دانشجو: پرسش و پاسخ	
ارزیابی تکوینی: ارزیابی مشارکت فعال دانشجو در بحثها	
ارزشیابی تکمیلی: ارائه تکالیف، جستجوی مباحث تکمیلی	

جلسه : هشتم

اهداف : مسائل بهداشتی، عاطفی و روانی بازماندگان

شناختی:

دانشجو باید بتواند:

- مسائل بهداشتی، عاطفی و روانی بازماندگان را شرح دهد.
- مراحل سوگ را به ترتیب نام ببرد.
- مداخلات روانی در بحران را شرح دهد.
- نحوه حفظ سلامت روان امدادگران را شرح دهد.

مهارتی:

- دانشجو مهارت مداخله سلامت روان در بحران را داشته باشد.

نگرشی:

- تقویت روحیه همدلی و همدردی

روش تدریس

حضوری: سخنرانی، ایفای نقش	مجازی: نمایش فیلم و انیمیشن
نحوه تعامل استاد و دانشجو: پرسش و پاسخ	
ارزیابی تکوینی: ارزیابی مشارکت فعال دانشجو در بحثها	
ارزشیابی تکمیلی: ارائه تکالیف، جستجوی مباحث تکمیلی	

جلسه : نهم

اهداف : بازدیدهای میدانی از بازدید از تشکیلات هلال احمر شیراز و ساختار بهداشت و درمان اضطراری

شناختی:

دانشجو باید بتواند:

- با ساختار جمعیت هلال احمر آشنا شود.
- نحوه بهداشت و درمان اضطراری را شرح دهد.

مهارتی:

- با عضویت در هلال احمر بعنوان داوطلب مهارتهای امدادی خود را ارتقاء دهد.

نگرشی:

- نگاه نوع دوستی و بشر دوستانه خود را تقویت کند.

روش تدریس

حضوری: سخنرانی، ارائه تعاملی، مشاهده میدانی	مجازی: نمایش فیلم و انیمیشن
نحوه تعامل استاد و دانشجو: پرسش و پاسخ، تفکر انتقادی	
ارزیابی تکوینی: ارزیابی مشارکت فعال دانشجو در بحثها	
ارزشیابی تکمیلی: ارائه گزارش بازدید، جستجوی مباحث تکمیلی	

جلسه : دهم

اهداف : مراحل اصولی اطفاء حریق

شناختی:

دانشجو باید بتواند:

- هرم آتش را تعریف و انواع حریق را بیان کند.
- انواع روشهای اطفاء حریق را معرفی نماید.
- مراحل صحیح اطفاء حریق را شرح دهد.

مهارتی:

- مهارت اطفاء حریق بطور عملی را داشته باشد.

نگرشی:

- انواع اطفاء کننده های حریق را از هم تمیز دهد.

روش تدریس

مجازی: نمایش فیلم و انیمیشن	حضوری: سخنرانی، مانور اطفاء عملی حریق
نحوه تعامل استاد و دانشجو: پرسش و پاسخ، اطفاء عملی حریق	
ارزیابی تکوینی: مشارکت فعال دانشجو در مانور اطفاء حریق	
ارزشیابی تکمیلی: ارزیابی مهارت دانشجو OSCE	

جلسه : یازدهم

اهداف : نحوه بهسازی منابع آب، تصفیه و گندزدایی آب و کنترل کیفیت آن

شناختی:

دانشجو باید بتواند:

- اهمیت تامین آب از نظر بهداشتی در بحران را شرح دهد.
- استاندارد کیفیت آب را بخاطر بسپارد.
- فرایندهای تصفیه آب را شرح دهد.

مهارتی:

- دانشجو مهارت کلرسنجی و کلرزی آب را داشته باشد.

نگرشی:

- ساده ترین و موثرترین روش سالمسازی آب را بکار گیرد.

روش تدریس

مجازی:	حضوری: سخنرانی، تست عملی کلرسنجی و کلریناسیون
نحوه تعامل استاد و دانشجو: پرسش و پاسخ، انجام عملی تست	
ارزیابی تکوینی: ارزیابی مشارکت فعال دانشجو در بحثها و انجام آزمایش	
ارزشیابی تکمیلی: ارائه تکالیف، جستجوی مباحث تکمیلی	

جلسه : دوازدهم

اهداف : روشهای سمپاشی و کنترل ناقلین بیماریها در بلایا

شناختی:

دانشجو باید بتواند:

- ناقلین مهم در بلایا و بیماریهای ناقل زاد را نام ببرد.
- روشهای کنترل ناقلین را شرح دهد.

مهارتی:

- بتواند سموم مناسب برای کنترل ناقلین را انتخاب کند.
- مهارت کار با سمپاش در بلایا را داشته باشد.

نگرشی:

- به اهمیت روشهای تلفیقی و سازگار با محیط در کنترل ناقلین پی ببرد.

روش تدریس

مجازی:	حضورى: بازدید میدانی از آزمایشگاه کنترل ناقلین
نحوه تعامل استاد و دانشجو: پرسش و پاسخ و کار عملی با سمپاش	
ارزیابی تکوینی: ارزیابی مشارکت فعال دانشجو در بحثها	
ارزشیابی تکمیلی: ارائه گزارش کار	

جلسه : سیزدهم

اهداف : آشنایی با خدمات فوریتهای پزشکی پیش بیمارستانی

شناختی:

دانشجو باید بتواند:

- تیپهای آمبولانس ها و تجهیزات استاندارد آنها را نام ببرد.
- خدمات فوریتهای پزشکی پیش بیمارستانی را شرح دهد.

مهارتی:

- بتواند بعنوان امدادگر در بلایا ایفای نقش نماید.

نگرشی:

- حفظ جان انسانها را مقدم بر سایر موارد بدانند.

روش تدریس

مجازی: نمایش فیلم و انیمیشن	حضورى: سخنرانی، ارائه تعاملی
نحوه تعامل استاد و دانشجو: پرسش و پاسخ	
ارزیابی تکوینی: ارزیابی مشارکت فعال دانشجو در بحثها	
ارزشیابی تکمیلی: ارائه تکالیف، جستجوی مباحث تکمیلی	

جلسه : چهاردهم

اهداف : آشنایی با کمکهای اولیه

• شناختی:

دانشجو باید بتواند:

- کمکهای اولیه را تعریف کند.
- محتویات جعبه کمکهای اولیه را نام ببرد.
- مراحل احیاء قلبی ریوی (CPR) را نام ببرد.
- شرایط مصدوم را ارزیابی و بطور اصولی حمل کند.
- نحوه کنترل و بانداز خونریزی را شرح دهد.
- بطور صحیح آتل بندی کند.
- انواع مسمومیتها را بشناسد.
- انواع تزریقات و نحوه انجام هر کدام را شرح دهد.

مهارتی:

- بتواند بر روی مولاژ CPR را برای بزرگسالان و نوزادان انجام دهد.
- بطور عملی زخم را بانداز کند.
- بطور عملی شکستگی و در رفتگی را آتل بندی کند.
- تزریق IM, IV, SC را بطور صحیح انجام دهد.
- نحوه وصل کردن سرم را انجام دهد.

نگرشی:

- بدون آموزشهای اصولی و مهارت لازم اقدام به مداخلات درمانی نکند.

روش تدریس

مجازی: نمایش فیلم	حضوری: سخنرانی، انجام عملی کمکهای اولیه
نحوه تعامل استاد و دانشجو: پرسش و پاسخ، مشارکت در انجام کمکهای اولیه	
ارزیابی تکوینی: ارزیابی مشارکت فعال دانشجو در بحثها	
ارزیابی تکمیلی: ارزیابی مهارتهای دانشجو OSCE	